

ILVO-STUDIEDAG

Farmers of the future: **toekomstopties verkennen in de praktijk**

donderdag 15 september, Merelbeke

De 12 boeren van de toekomst is gebaseerd op het rapport *Farmers of the Future* van de European Commission JRC in opdracht van DG Agri.

De 12 profielen werden vertaald en samengevat door ILVO in het kader van de studiedag *Farmers of the future: toekomstopties verkennen in de praktijk*, donderdag 15 september te Merelbeke.

Programma

Onthaal: vanaf 13u30

Plenaire sessie: 14u-15u30

- Kansen en uitdagingen voor de Vlaamse voedseltransitie - Jeroen Candel (WUR)
- Wie zijn de 12 landbouwers van de toekomst zoals ze door de JRC worden onderscheiden? Via een vraaggesprek leren we de 12 landbouwers kennen: Wie zijn ze? Wat produceren ze? Welke skills hebben ze?
- Inspiratie door verbeelding: Farmers of the Future als startpunt voor dialoog – Elke Rogge & Fleur Marchand (ILVO)

Pauze: 15u30-16u

Breakout sessies: 16u-17u15

- Rol van
 - beleid
 - onderzoek
 - voedingsindustrie & retail
 - middenveld, landbouworganisaties & adviseurs
- Impact op
 - de maatschappij
 - de ruimte
 - de landbouwer

Panelgesprek: 17h15-18h

VANESSA

MULTIFUNCTIONELE BOERIN

ADAPTIVE FARMER

“Wij zetten zoveel mogelijk in op diversificatie en multifunctionaliteit. Wij ontwikkelen verschillende producten: granen voor diervoeder speciale granen voor bakkers. Verder leveren we ook granen aan de bio-economie om bioplastics van te maken.”

Wat produceert de boer(in)?

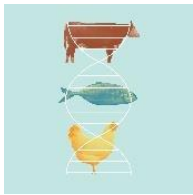
Een pakket van verschillende producten en diensten (bijvoorbeeld toerisme) rond een bepaald thema (voorbeelden: 'hernieuwbare energie'; 'hightech'; 'artisanaal produceren'; 'paarden';...) De nadruk ligt op beleving van de klant en diversificatie.

Op welk bedrijf werkt de boer(in)?

Een landbouwbedrijf gericht op diversificatie op een samenhangende manier. Het bedrijf wordt gerund door onafhankelijke zakenpartners met een gedeelde visie.

Wat zijn uitdagingen specifiek voor dit type boer(in)?

Te veel verschillende producten en diensten belemmeren focus en samenhang. De vraag van klanten is heel veranderlijk.

“Wij produceren eiwitten, ‘t is te zeggen, de micro-organismen die wij kweken in ons labo die produceren eiwitten voor ons. Wij maken deze snel, veilig en efficiënt in ons labo.”

Wat produceert de boer(in)?

Kweekvlees, allerlei eiwitten voor de voedingsindustrie, gemaakt in een labo.

Op welk bedrijf werkt de boer(in)?

Een labo. Dit kan in de stad gelegen zijn, maar ook in een industriezone.

Wat zijn uitdagingen specifiek voor dit type boer(in)?

Afhankelijkheid van plantaardige inputs. Sommige hebben ook nog steeds dierlijke cellen en veel energie nodig.

KIM

GEMEENSCHAPSBOERIN

COMMUNITY PROVISIONING

“Wij proberen dan wat af te spreken onderling en verschillende groenten te zetten die we dan kunnen uitwisselen.”

Wat produceert de boer(in)?

Het produceren en verwerken van voedsel voor zichzelf en om uit te wisselen met anderen uit hun netwerken.

Op welk bedrijf werkt de boer(in)?

Kleine landbouwbedrijven, percelen, tuinen of kleinschalige verwerkingsinstallaties in stedelijke of landelijke omgevingen.

Wat zijn uitdagingen specifiek voor dit type boer(in)?

Er wordt gehandeld buiten de formele economie.

TOM

HIGHTECH BOER

CONTROLLED ENVIRONMENT

“Door onze hydroponische teelten verbruiken wij een minimum aan voedingsstoffen en water. Dag en nacht groeien onze groentjes verder, wij voorzien steeds de juiste hoeveelheid licht, de juiste temperatuur en de juiste vochtigheidsgraad.”

Wat produceert de boer(in)?

Producten circulair geproduceerd in zeer gecontroleerde omstandigheden, aanpasbaar aan de veranderende vraag van consumenten.

Op welk bedrijf werkt de boer(in)?

Indoor hightech (verticale) landbouwbedrijven die zich bevinden in containers of serres, vaak in de stad dichtbij de afzetmarkt.

Wat zijn uitdagingen specifiek voor dit type boer(in)?

Concurrentie van stadslandbouwers. Afhankelijkheid van stedelijke infrastructuur.

VANIA

CEO BOERIN

CORPORATE FARMER

“Net door zelf zowel de productie van varkens en het voeder, als de verwerking en de verkoop in handen te houden kunnen we snel schakelen bij mogelijke crisissen. Zo garanderen we steeds voldoende toelevering.”

Wat produceert de boer(in)?

De hele keten van produceren, verwerken en verkopen. Er wordt gestreefd naar lage kosten voor goede producten.

Op welk bedrijf werkt de boer(in)?

Een bedrijfslocatie die bijdraagt tot de werking van de overkoepelende onderneming, die bestaat uit meerdere locaties. De locatie levert ingrediënten voor de productie van eindproducten.

Wat zijn uitdagingen specifiek voor dit type boer(in)?

Belangen van het landbouwbedrijf worden steeds afgewogen tegenover de belangen van de overkoepelende onderneming.

BART

INTENSIEVE BOER

INTENSIVE FARMER

“Net daarom willen we in ons bedrijfsmodel van intensive farming met onze kostbare aarde op een zo efficiënt mogelijke manier omgaan. Technologie kan ons daar echt bij vooruit helpen.”

Wat produceert de boer(in)?

Goedkope producten voor wereldwijde toelevering, op een hoogtechnologische manier.

Op welk bedrijf werkt de boer(in)?

Groot, efficiënt en gespecialiseerd landbouwbedrijf. Er wordt gebruik gemaakt van de meest nauwkeurige technieken met een minimum aan middelen (precision farming).

Wat zijn uitdagingen specifiek voor dit type boer(in)?

Diepgaande kennis van landbouw en technologie is nodig. Afhankelijkheid van technologieleveranciers. Verhogen of minstens behouden van de productiviteit, terwijl negatieve ecologische effecten verlaagd dienen te worden.

CELINE

LIFESTYLE BOERIN

LIFESTYLE FARMER

“Wij waren de stad anders toch wel goed beu. Wij zijn vertrokken naar een leegstaand boerderijtje op het platteland. We hebben dat verbouwd en hebben op de aanpalende gronden een voedselbos opgezet.”

Wat produceert de boer(in)?

Het zelf en andere mensen laten ervaren van rust, natuur, landelijkheid en landbouwactiviteiten.

Op welk bedrijf werkt de boer(in)?

Eenvoudige gerenoveerde woonboerderij, in de landelijke omgeving.

Wat zijn uitdagingen specifiek voor dit type boer(in)?

Een balans zoeken tussen een evenwichtige levensstijl en de eisen van landbouwwerk.

GERT

TRADITIONELE BOER

PATRIMONIAL FARMER

“Nochtans boeren op zich is een schoon activiteit. De mens heeft altijd geboerd en het landschap vorm gegeven samen met de natuur. En dat brengt mij dicht bij mijn ouders en mijn grootouders.”

Wat produceert de boer(in)?

Producten gemaakt op traditionele wijze die beschermd wordt om door te geven aan de volgende generatie.

Op welk bedrijf werkt de boer(in)?

Bedrijven die steeds verder bouwen op gebouwen en stallen van het verleden.

Wat zijn uitdagingen specifiek voor dit type boer(in)?

Weerstand tegen beleid. Veranderen is onmogelijk door bijvoorbeeld investeringen in het verleden of overtuiging.

NICOLAS

NATUURINCLUSIEVE BOER

REGENERATIVE FARMER

“Voor ons betekent de grond bewerken niet alleen leveren van voedsel, maar ook: zorgen voor biodiversiteit, zorgen voor het landschap waarin we werken.”

Wat produceert de boer(in)?

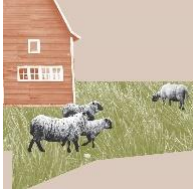
Een maximum aan ecosysteemdiensten.

Op welk bedrijf werkt de boer(in)?

Grondgebonden bedrijf dat sterk ingebed zit in een groene omgeving. Dit kan in de stadsrand of op het platteland.

Wat zijn uitdagingen specifiek voor dit type boer(in)?

Afhankelijk van het niveau van ecologische standaarden volgens het lokale beleid.

GABRIELA

HOBBYBOERIN

SERIOUS HOBBY FARMER

“In onze volkstuin zie ik veel mensen komen en gaan. Die jonge mensen denken dat dat allemaal vanzelf groeit, maar ge moet natuurlijk veel komen werken in de tuin.”

Wat produceert de boer(in)?

Allerlei groenten en fruit voor eigen gebruik.

Op welk bedrijf werkt de boer(in)?

Een private moestuin of volkstuin, met een klein berghok om materiaal te plaatsen.

Wat zijn uitdagingen specifiek voor dit type boer(in)?

Concurrentie met landbouwers die winst willen maken, rond bijvoorbeeld grond.

MARC

ZORGBOER

SOCIAL CARE FARMER

“Mensen geven landbouw vorm, maar ook de landbouw vormt de mensen. Zo zetten wij ook in op zorgdiensten voor kwetsbare mensen op de boerderij.”

Wat produceert de boer(in)?

Het aanbieden van zinvolle handenarbeid, in functie van zorg en gezondheid, bijvoorbeeld als therapie.

Op welk bedrijf werkt de boer(in)?

Volledig uitgerust landbouwbedrijf met extra voorzieningen voor optimale toegankelijkheid voor mindervaliden, zoals aangepaste slaapkamers, keuken en badkamers.

Wat zijn uitdagingen specifiek voor dit type boer(in)?

Lowtech landbouw. Concurrentie met gespecialiseerde zorgfaciliteiten. Beperkte budgetten voor de zorg.

JASMINE

STADSLANDBOUWSTER

URBAN FARMER

“In onze dakserres en stadsboerderijtjes tonen we dat steden niet enkel oorden van massaconsumptie hoeven te zijn, maar dat er dus ook duurzame productie mogelijk is en tegelijkertijd de kans is om de stad groener en socialer te maken.”

Wat produceert de boer(in)?

De verrijking/opbouw van stedelijke ecosystemen, lokaal voedsel, speciale gewassen en sociale diensten.

Op welk bedrijf werkt de boer(in)?

Dit bedrijf kan zich op diverse plekken in de stad bevinden: open veld en kassen, op de grond of op het dak..

Wat zijn uitdagingen specifiek voor dit type boer(in)?

Concurrentie met ander gebruik van de stadsruimte en met verticale landbouw.

